

22 NİSAN DÜNYA TEMİZ ENERJİ GÜNÜ
ANMA PROGRAMI

KENT İÇİ ULAŞIMDA BİSİKLET KULLANIMI
AVRUPA'DAN VE TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER
(DİA GÖSTERİSİ)

YRD. DOÇ. DR. CEVDET YILMAZ
(OMÜ FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ, COĞRAFYA BÖLÜMÜ)

YER: EĞİTİM FAKÜLTESİ KONFERANS SALONU
20 NİSAN 2000; (Perşembe) SAAT: 11⁰⁰

Forum

22 Eylül Dünya Otomobilsiz Kent Günü

BUGÜN ülkemizin içinde bulunduğu (trafik sıkışıklığı, yolların yetersiz kalması, enerji israfı, kazalar, zaman kaybı, çevre ve gürültü kirliliği vb.) sorunları daha önce yaşamış olan Batılı ülkeler kent içi trafik sorunlarını halletmek için şehir içi transit trafiği çevre yollarına kaydırmak ve toplu taşıma sistemlerini geliştirmek gibi tedbirlerle bu problemleri en aza indirmeyi başarmışlardır. Bütün bunların yanında, her ne kadar toplam trafik içinde önemsiz gibi görünse de (topografik yapısı uygun olan yerlerde) kent içi ulaşımında bisikletten yararlanmayı da ihmal etmemişlerdir. Bisiklet uygulamalarının en güzel örneklerini Almanya, Hollanda ve Danimarka başta olmak üzere çeşitli Avrupa ülkeleri ile Çin ve Hindistan gibi uzakdoğu ülkelerinde görmek mümkündür.

Türkiye'de ise gerek şehirler arası, gerekse şehir içi ulaşımında karayolları adeta rakipsiz olup, demiryolu, denizyolu ve havayolu ulaşımı karayoluna göre son derece önemsizdir. Karayolu ulaşımı ise ülkemizi, hem tüketilebilir bir enerji kaynağı ve aynı zamanda dünyanın en stratejik maddesi olan petrole bağımlı kılmakta, hem de gün geçtikçe artan trafik sorunu ile karşı karşıya bırakmaktadır. Türkiye'nin kendine yetecek kadar petrolü olmaması yanında, bu maddenin uluslararası ilişkilerde kilit rol oynaması ve sürekli artan fiyatı sebebiyle onun tüketimi ile ilgili hususlarda son derece dikkatli olmamızı gerektirmektedir. Bu nedenle şehirler arası yolcu ve yük taşımacılığında olduğu kadar, şehir içi ulaşımında da motorlu araç trafiğine alternatif yolların bulunması ve bunların geliştirilerek kullanıma sunulması kaçınılmazdır. Aksi takdirde 1980 öncesinde olduğu gibi olası bir petrol sıkıntısında veya günümüzde olduğu gibi enerji fiyatlarının artması ve otomobili olan insanların bile araçlarını kullanamaması gibi ekonomik kriz dönemlerinde Türkiye'nin eli kolu bağlı kalacak, Türk halkı günlük rutin işleri için bile yerinden kıpırdıyamaz hale gelecek, hattâ ısınamayacak, yemeğini pişiremeyecektir.

Avrupa ile Türkiye karşılaştığında, ülkemiz kentlerindeki ulaşım probleminin çözümü bir tarafa, giderek daha da artmakta olduğunu rahatlıkla söylenebilir. Bizim kentlerimizde de toplu taşıma sistemlerinin geliştirilmesi yanında, jeomorfolojik yapısı uygun olan yerlerde bisiklet yolları vb. ulaşım alternatifleri göz önüne alınmalıdır. Türkiye'nin, özellikle belli bir hat boyunca gelişme gösteren Rize, Ordu, Giresun, Samsun gibi veya düz alanlarda kurulmuş ve yatay yönde gelişme gösteren Konya, Elazığ, Adapazarı, Adana, Kayseri, Bafra, Çarşamba gibi kentlerinde bisikletten yararlanılabilir. Sadece bu şehirlerde değil, daha yüzlerce küçük kent ve kasabalarımızda bisiklet yolları inşa edilebilir, bir kısım yollar bisikletlilere tahsis edilebilir ve kent içi yolcu akışının bir kısmı bu alana kaydırılarak enerji tasarrufu sağlanabilir.

Tek başına bisiklet kullanımı trafik sorununun çözümüne ve enerji sıkıntısına belki çare olmayacaktır. Fakat insanlarımızı motorlu araçlara bağımlılıktan kurtarma, enerji tasarrufuna yönlendirme, sağlıklı yaşama destek olarak Hastalık Sigortası üzerindeki aşırı baskıyı azaltma, vb. hususların hayata geçirilmesine katkıda bulunacaktır. Bu nedenle Samsun gibi coğrafi şartları müsait olan şehirlerimizde bu alternatiften yararlanılması ülkemiz için faydalı olacaktır.

Şehir ve Bölge Planlama Bölümleri, Mimarlar, Şehir Plancıları, Coğrafyacılar vb. gibi mekânla ve yerleşmelerle ilgilenen herkes ve her branş, şehir ve kasabalarımızın kuruluş ve gelişmesinde mevcut yollara ilave olarak mutlaka bisiklet yollarının da olması gerektiğini göz önüne almalıdırlar. Çünkü, özellikle küçük ve orta boy şehirlerimizde çalışanların ve öğrencilerin günlük gidip geliş yaptıkları mesafe motorlu araçlarla gitmeye deymeyecek kadar yakın, yürüyemeyecek kadar da uzaktır. Gelişmiş Batılı ülkeler bu ara mesafeler için bisiklet kullanılmaktadır. Bu araçtan ülkemiz de mutlaka yararlanmalıdır.

Yrd. Doç. Dr.
Cevdet YILMAZ

Bisikleti sevmiyoruz

Avrupalının bir ulaşım aracı olarak kullandığı bisiklet, Türkiye’de ilgi görmüyor

Yrd.Dç.Dr.Cevdet Yılmaz, kent içi bisiklet kullanımında Avrupa ve Türkiye’yi kıyasladı.

“22 Mayıs Dünya Temiz Enerji Günü”nü kutlama programı çerçevesinde kent İçi ulaşımında bisiklet kullanımı konusunda Avrupa ve Türkiye’nin gösterdiği duyarlılıklar anlatıldı.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Yrd.Dç.Dr.Cevdet Yılmaz, Eğitim Fakültesi Konferans Salonu’nda verdiği konferansta, dış ülkelerin ve Türkiye’nin bisiklet

konusundaki duyarlılığını sinevizyon gösterisi ile anlattı. Yabancı ülkelerin bisikleti bir ulaşım ve spor aracı olarak gördüğünü ve bu konuda birçok alternatif tanıdığını ifade eden Cevdet Yılmaz, “Ülkemizde bisiklet kullanımı ve sunulan alternatifler dış ülkelere oranla çok yetersiz. Dış ülkeler bisiklet sürücüleri için özel yollar, trafik kuralları ve bisiklet park alanları yaparken, bizim ülkemizde bu aracın yaygın

olduğu şehirlerde bile bu olanaklar yaratılmıyor” diye konuştu.

Ülkemizde karayollarına öncelik tanındığını ve bu alanda ekşimiz olmadığını söyleyen Yılmaz, “Ülkemiz petrolü bile dışarıdan ithal ediyor. Yakında enerji darboğazında kalacağız. Bunlara sebebiyet vermemek için enerji, ulaşım alanlarında alternatifler sunmamız ve uygulamamız gerekmektedir” dedi.

İbrahim ATİK

21 Nisan 2000 Cuma

Ekip
Tarafsız Gazete